

Leren omgaan met de OBТ

Veiligheidsniveau van de trekker omhoog

In het kader van de campagne 'Veilig (land)bouwverkeer' doen elf cumelabedrijven ervaring op met de onderrijbeveiliging voor trekkers (OBТ), die tijdens de beurs AgroTechniek Holland werd geïntroduceerd. Inmiddels hebben de deelnemende bedrijven er in de praktijk ervaring mee opgedaan, gelukkig nog zonder aanrijdingen.

De OBТ is oorspronkelijk ontwikkeld door Peeters Landbouwmachines in opdracht van de Nederlandse Aardolie Maatschappij in Schoonebeek. Doel van de trekkerbumper is om de voorkant en de voorwielen van de trekker af te schermen, zodat andere weggebruikers er bij een aanrijding niet mee in contact komen. De OBТ hangt in de frontheft en is daarmee in hoogte verstelbaar. Bij het rijden op de weg moet de onderkant tussen de veertig en vijftig centimeter boven het wegdek hangen.

Eerste indruk

Bij de gebruikers van de trekkerbumper hebben we de eerste ervaringen gepeild. Algemeen beeld is dat de OBТ de aandacht trekt, mede door de rood-witte markeringsborden op de uiteinden. Chauffeurs krijgen geregeld opmerkingen over 'wat dat nu voor een ding is'. Na uitleg begrijpen fietsers en automobilisten wat de functie is en ze zijn dan positief. Collega-chauffeurs zijn uiteraard geïnteresseerd; ook hier is enige uitleg nodig over het doel van de trekkerbumper, want sommigen denken dat het een sneeuw- of modderschuif is. Opdrachtgevers reageren vaak verrast en hebben geen problemen met de bumper. Toch valt de trekkerbumper niet iedereen op. Frans Ploegmakers: "Wij rijden op een pijpleidingproject van de Gasunie, maar daar hebben ze er nog niets over gezegd." Herman van Lenthe geeft aan dat zijn medewerkers vooral positieve reacties kregen van vrachtwagenchauffeurs. Opvallend is wel dat nagenoeg alle deelnemende bedrijven een vaste chauffeur met de trekkerbumper laten rijden. De meeste bedrijven zetten de OBТ in voor transportwerk, zowel voor grond- en baggertransport als agrarisch vervoer. Doordat de trekkerbumper in hoogte verstelbaar is, kan er ook in het terrein goed mee worden gereden.

Deelnemers aan praktijkproef OBТ

- Mulder Loonbedrijf VOF, Groningen
- Loon- en Grondverzetbedrijf Wolken, Nieuw-Schoonebeek
- Loon- en Grondverzetbedrijf K. Antuma, Dedemsvaart
- Van Lenthe Dalfsen Grondverzet BV, Dalfsen
- EIJVA BV, Nijkerkerveen
- Huiberts BV, Katwoude
- Cultuurtechniek H.G. van Dorresteyn BV, Soest
- C.M. Baars & Zn. BV, Nieuwland
- Loon- en grondwerkbedrijf W. Huybrechts BV, Zundert
- Gebr. Van Eijck, Alphen (NB)
- Ploegmakers Rips BV, De Rips

Klaas Mulder heeft ook extra markeringslichten op de spatborden van de voorwielen om de omtrek van de trekker nog beter te markeren.

Uitvoering

De trekkerbumper wordt als solide en soms zelfs fors beoordeeld. Bij twee bedrijven was de OBТ breder dan de trekker. Het gewicht (inclusief broodjes) van bijna 1000 kilogram wordt als voldoende beoordeeld voor zwaar werk. Raymond Dorresteyn doet echter veel maaierwerk in de bebouwde kom: "Voor maaierwerkzaamheden gebruik ik een lichte trekker, dan is de trekkerbumper, ook zonder broodjes, eigenlijk te zwaar. Een uitvoering in kunststof zou mij beter passen."

De meest gehoorde opmerking is dat de trekkerbumper te ver voor de trekker uitsteekt. Dat geldt zeker op plaatsen waar weinig manoeuvreerruimte is, zoals binnen de bebouwde kom. De weg oprijden vanuit een uitrit met beperkt zicht geeft dan juist meer risico, zeker bij chauffeurs die nooit met een werktuig in de frontheft rijden. Daarbij speelt mee dat de chauffeur de bumper vanuit de trekkercabine niet altijd even goed ziet, omdat deze bij sommige trekkers achter de voorwielen schuil gaat.

Verbeteringen

Meest gehoorde verbeterpunt is dat de OBТ korter op de trekker moet worden gebouwd. De huidige uitvoering is universeel, dus geen maatwerk. André Baars: "Een bumper die meedraait met de stuuruitslag van de wielen zou de trekkerbumper compacter maken."

Het te ver uitsteken komt doordat de hefstangen bij bepaalde merken vrij lang zijn en doordat de bumper vrij diep wordt door de hydraulische cilinders, die hem ongeveer twintig centimeter laten inschuiven om botsenergie op te vangen. Kortom, compacter bouwen is het devies. Gebruiker van het eerste uur Peter Wolken: "Een starre trekkerbumper op een trekker zonder front-hef zou welkom zijn. Voorwaarde is wel dat die bumper in hoogte verstelbaar is." Andere opmerkingen betreffen het aanbrengen van een trekkoog en om aan de trekkerbumper een functie te geven als wegschuif. Ook wordt gepleit voor meer verlichting op de trekkerbumper en zou de chauffeur de buitenkant beter moeten kunnen inschatten.

Algemene conclusie is wel dat de OBТ behalve aan de verkeersveiligheid ook bijdraagt aan een beter imago van het (land) bouwverkeer. Voor een optimalisatie van de trekkerbumper zullen ook de trekkerfabrikanten moeten worden betrokken. De eerste contacten zijn inmiddels gelegd. De praktijkproef met de trekkerbumper loopt nog tot eind 2013.

Tekst: **Hero Dijkema**

Foto's: **CUMELA Nederland**

De hydraulische cilinders om de botsenergie op te vangen maken wel dat de OBТ verder naar voren steekt.

In deze rubriek behandelen we iedere maand een onderwerp op het gebied van aanbestedingen en het aannemen van werken. Heeft u ook een vraagstuk, laat het CUMELA Nederland weten.

IN KORT BESTEK

De zin van combinatievorming

Beste Helmy,

Ondanks beloftes om de inschrijfeisen proportioneel te houden, kom ik regelmatig bestekken tegen met het tegendeel. Om toch te kunnen inschrijven, denk ik dan aan een combinatie of met een onderaannemer inschrijven. Dan blijkt echter dat alle deelnemers afzonderlijk aan de eisen moeten voldoen. Wat nu?

Beste aannemer,

De nieuwe Aanbestedingswet (1 april 2013) zal meer duidelijkheid brengen. Zo moeten de eisen die aan een ondernemer worden gesteld in verhouding staan tot de opdracht. Bij aanbesteden moeten aanbestedende diensten het beginsel van proportionaliteit in acht nemen. De verplicht te volgen Gids Proportionaliteit geeft hieraan invulling.

Ook binnen de richtlijnen is het mogelijk dat u niet aan alle eisen kunt of wilt voldoen.

Zo kan samenwerking een middel zijn om risico's te delen, kosten te besparen, knowhow gezamenlijk te benutten en sneller te innoveren. In het bijzonder voor kleine en middelgrote bedrijven is samenwerking een belangrijk middel om zich aan de veranderende marktomstandigheden aan te passen.

"Mag de aanbestedende dienst eisen dat alle deelnemers in de samenwerking aan alle eisen voldoen", hoor ik u vragen. Nee, de aanbestedende dienst mag dit niet eisen. Het is namelijk vaak de reden dat een inschrijver een combinatie vormt of gebruik maakt van onderaannemers, omdat hij alléén niet aan alle eisen kan voldoen. De ARW 2005 onderschrijft dit en voorziet hierin. Als de aanbestedende dienst stelt dat alle combinanten aan de eisen moeten voldoen, is dit in strijd met de ARW 2005. Ook het verzwaren van eisen voor een combinatie is disproportioneel en daarom niet toegestaan.

Wel mag de aanbestedende dienst eisen stellen aan de combinatie en/of samenwerking. De combinatieovereenkomst mag er niet toe leiden dat de concurrentie wordt uitgeschakeld. Er moeten voldoende mededingers op de markt blijven. Deelnemers aan een combinatie moeten daadwerkelijk een belangrijk deel van de opdracht uitvoeren en het aantal deelnemers moet zich beperken tot wat redelijkerwijs nodig is.

Helmy Coenen

Adviseur GWW